

[Hilmar Baunsgaard.]

nu hypotetisk udgangspunkt i en ikrafttræden pr. 1. juli, så viser en beregning af det første års muligheder, at man allerede her i folketinget har bevæget sig ind på skatteområderne med virkninger, der har skabt vanskeligheder for en fornuftig løsning af det første års problemer.

Tænker man sig merværdiafgiften sat i kraft pr. 1. juli, skønner jeg, at det første finansårs provenu da vil blive maksimalt 800 mill. kr. netto, og så har vi altså disse 800 mill. kr. til rådighed fra merværdiafgiften som finanspolitisk mulighed til at klare de nødvendige skattepolitiske ændringer med. Holder man fast ved — hvad vi altså gør fra radikal side — at de sociale kompensationer skal blive virksomme samtidig med momsens ikrafttræden, betyder det, så vidt jeg kan beregne det, at vi i det første år alene til dette formål skal anvende ca. 350 mill. kr. som det minimale. Så er der med andre ord ca. 450 mill. kr. tilbage, og dette tal bliver særlig interessant, når man erindrer sig den udtalelse, som hr. Henry Christensen kom med for lidt siden, nemlig at det var en aftale i foråret, at den forhøjelse af punktskatterne, der da fandt sted som et led i det økonomiske forlig mellem venstre, socialdemokratiet og det radikale venstre, skal bortfalde, for det svarer lige nøjagtig til de 450 mill. kr., der er tilbage. Med andre ord er alene til disse to formål — de sociale kompensationer og bortfaldet af de vedtagne punktskatteforhøjelser fra foråret — alle 800 mill. kr. spist; der er ikke mere.

Hermed kommer også ind i billedet de beslutninger, der allerede er taget i folketinget efter valget. Selv om det endnu ikke er formelt i orden, kan man vel betragte det som en kendsgerning, at de partier, som i går gav udtryk for at ville stemme for forhøjelsen af lønmodtagerfradraget, vil stå ved det også ved tredje behandling. Så vil man til dette formål mangle 130-140 mill. kr. Dertil kommer, at den højtærede arbejdsminister senere på dagen i dag skal have til behandling et lovforslag, som jeg har forstået regeringen lægger overordentlig stærk vægt på bliver gennemført meget hurtigt, og så vidt jeg kan regne ud, disponeres der herved over yderligere 60-70 mill. kr. — muligvis ikke i det første år, men så lad os sige det halve,

altså dog en vis sum... (*Afbrydelse af arbejdsministeren* [Erling Dinesen])... Ja, det glæder mig, hvis jeg har taget fejl. Men lad mig så nævne et andet område, hvor jeg i hvert fald ikke har taget fejl: når man studerer finanslovsforslaget, finder man, at der på dette rent faktisk mangler 250 mill. kr. i de opførte posteringer, blot for at man kan fortsætte med landbrugsstøtten i det hidtidige omfang, og da regeringen har givet udtryk for, at den ikke har forestillinger om at nedsætte den, står man altså allerede her med en ikke ringe manko for det første års vedkommende.

Dermed er det ganske klart, at man nok alligevel havde gjort klogt i at følge det radikale venstres anmodning om nu at se alle disse ting i sammenhæng. Regeringen har sagt — og jeg har forstået på det ærede medlem hr. Peter Nielsen, som var ordfører for regeringspartiet i dag, at man fortsat er af den opfattelse, som vi deler i det radikale venstre — at merværdiafgiftens procent bør være 10 og ikke højere. Det vil sige, at skal regeringen kunne stå ved denne udtalelse og fastholde den opfattelse, at man ikke skal starte med mere end 10 som procenten for merværdiafgiften, så må det forudsættes, at der ad anden vej må skaffes dækning for nogle af de løfter, man har givet, og for noget af det, man allerede har vedtaget — og nogle af løfterne bliver man nok alligevel nødt til under realiteternes hårde lov at erkende at man ikke har mulighed for at gennemføre slet så hurtigt, som man gerne ville.

Personlig føler jeg trang til også at understrege det, som det ærede medlem hr. Aksel Larsen drog frem: vi har hidtil været enige om, at vi ved en omlægning af hele forbrugsbeskatningen som den, der her er tale om, skulle nå frem til en ophævelse af restaurationsskatten; ikrafttrædelsestidspunktet behøver selvsagt ikke at være nøjagtig identisk med ikrafttrædelsen af merværdiafgiften, men ønskeligt ville det ud fra mange synspunkter være, om denne mulighed eksisterede. Det gør den altså rent faktisk ikke efter den skatte- og finansplan, som den højtærede finansminister har åbenbaret over for det høje ting. Jeg kan derfor alligevel ikke tilbageholde en beklagelse af, at et flertal her i folketinget har valgt at starte den nye periode efter